

EGYENLŐ BÁNÁSMÓD HATÓSÁG

Ügyiratszám: EBH/141/ /2010
Előadó: dr. Gáti Anikó

Az Egyenlő Bánásmód Hatóság (1024 Budapest, Margit krt. 85.) A. B. lakos kérelme alapján az egyenlő bánásmód követelményének megsértése miatt Dombóvár Város Polgármesterével (7200 Dombóvár, Szent István tér 1.), mint Dombóvár Város Önkormányzatának hivatalos szervével szemben indult eljárásban az alábbi

H A T Á R O Z A T O T

hozta.

Az Egyenlő Bánásmód Hatóság megállapítja, hogy Patay Vilmos Dombóvár Város Polgármestere megsértette az egyenlő bánásmód követelményét.

A hatóság a határozat kézhezvételétől a jogsértő magatartás további folytatását megtiltja, egyúttal elrendeli a jogsértést megállapító jogerős és végrehajtható határozatának 60 napra történő nyilvánosságra hozatalát Dombóvár Város Polgármesteri Hivatalának hivatalos honlapján, valamint a www.egyenlobanasmod.hu című honlapon.

A vizsgálat során **2.120,- Forint, azaz Kettőezer-egyszázhusz forint** eljárási költség merült fel, amely **eljárási költséget az eljárás alá vont Dombóvár Város Önkormányzat Polgármestere - a határozat kézhezvételétől számított 30 napon belül köteles megfizetni** a hatóság Magyar Államkincstárnál vezetett 10032000-00288413-00000000 számú előirányzat-felhasználási keretszámlájára.

Amennyiben a kötelezettek a pénzfizetési kötelezettségüknek határidőben nem tesznek eleget, késedelmi pótlékot kell fizetni, amelynek mértéke minden naptári nap után a felszámítás időpontjában érvényes jegybanki alapkamat 365-öd része.

A határozat ellen a közigazgatási eljárás keretében fellebbezésnek helye nincs.

A határozat bírósági felülvizsgálata a kézbesítésétől számított 30 napon belül kérhető a Fővárosi Bíróságnak címzett, de a hatóságnál benyújtott keresettel.

INDOKOLÁS

C. D. ügyvéd által képviselt A. B. 2009. december 2-án (továbbiakban: kérelmező) az egyenlő bánásmód követelményének megsértése miatt kérelemmel fordult az Egyenlő Bánásmód Hatósághoz, mivel álláspontja szerint Dombóvár Város Polgármestere (továbbiakban: Polgármester) egyéb helyzetével összefüggésben hátrányosan megkülönböztette, amikor polgármesteri tisztségének megszűnése után hivatalos ügyeit kívánta intézni Dombóvár Város Polgármesteri Hivatalában. Kérelmező állítása szerint az önkormányzat épületébe több alkalommal csak azt követően léphetett be, hogy megadta kihez és milyen ügyben érkezett. A füzetben, melyben fentieket rögzítették érkezés és távozás rovat került még feltüntetésre.

Kérelmezőt kérdésére arról tájékoztatták, hogy a füzetet polgármesteri utasításra kell róla vezetni. Kérelmező állítása szerint az intézkedésről Dr. Szabó Péter aljegyző is tudomással bírt.

Kérelmező szerint a Polgármester megsértette az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (Ebktv.) 4.§ b) pontjában foglalt egyenlő bánásmód követelményét kérelmezőnek az Ebktv. 8.§ t) pontjában foglalt tulajdonsága miatt.

A hatóság 2009. december 9-én tájékoztatta kérelmezőt a hatóság eljárásáról, és egyben 15 napos határidővel hiánypótlásra szólította föl kérve – többek között – hogy csatolja a Polgármester azon írásos számonkérését Dr. Szabó Péter aljegyző (továbbiakban: aljegyző) felé, melynek tartalma arra vonatkozott, hogy miért nem működik az egyéni „beléptető rendszer” kérelmezővel szemben, aljegyző írásbeli jelzését Polgármester felé, melyben kérelmezővel szemben alkalmazott intézkedés jogellenességéről nyilatkozik, aljegyző nyilatkozatát a beléptetésére vonatkozó szóban elhangzott utasításokról, azon füzetet /annak másolatát/, melyben kérelmező érkezését és távozását regisztrálják az önkormányzat épületein belül, valamint kérelmező lemondó nyilatkozatát.

A hatóság fentiekén túl felszólította kérelmezőt, jelölje meg, konkrétan, melyik az, az Ebktv. 8. § t) pontjában megjelölt egyéb helyzet szerinti tulajdonsága, vagy jellemzője, mely megalapozza a hatóság eljárását.

Kérelmező 2009. december 30-án a hatósághoz érkezett levelében úgy nyilatkozott, hogy a kért iratokat – a lemondó nyilatkozat kivételével nem áll módjában csatolni.

A hatóság 2010. január 11-én ismételt hiánypótlásra szólította föl kérelmezőt, mivel az egyéb helyzet vonatkozásában nyilatkozatot nem tett.

Kérelmező hiánypótlási felhívásunkra 2010. január 19-én úgy nyilatkozott, hogy 2002. óta betöltött polgármesteri tisztségéről azért kényszerült lemondani, mivel az ellenzéki FIDESZ egyik képviselőjének címzett kijelentése miatt, az eljáró bíróság rágalalmazásért jogerősen elítélte, ezt követően az időközi polgármester választáson politikai ellenfele Patay Vilmos győzött. Ebktv. 8.§ t) pontjában foglalt tulajdonságaként fentiek alapján azt jelölte meg, hogy Ő volt Dombóvár Város korábbi polgármestere.

A hatóság a kérelem alapján 2010. január 20-án eljárást indított a Polgármesterrel, mint Dombóvár Város Önkormányzatának hivatalos szervével szemben, és egyben 15 munkanapon belül érdemi nyilatkozat megtételére szólította föl.

A Polgármester 2010. február 16-án azzal a kéréssel fordult a hatósághoz, hogy az érdemi védekezés előterjesztésére nyitva álló határidőt 2010. március 5-ig hosszabbítsa meg.

A Polgármester érdemi nyilatkozata 2010. március 16-án érkezett meg a hatósághoz, melyben előadta, hogy az Ő polgármesterré történő megválasztását követően, kérelmező az átlagot meghaladó gyakorisággal járt be az önkormányzat épületébe ügyeit intézni. Eljárás alá vont először szóban, majd 2009. november 2-án írásban is kérte dr. Szabó Péter aljegyzőt, hogy – füzetben – rögzítsék kérelmező hivatali ügyintézéseinek időpontját. Eljárás alá vont nyilatkozata alapján célja ezzel az volt, hogy kiderüljön kérelmező milyen gyakran, milyen ügyben, és kit keres föl, mivel Polgármester álláspontja szerint, kérelmező hivatalos ügyeit nem tudta olyan gyorsan intézni, mint más ügyfelek. Eljárás alá vont érdemi nyilatkozatában előadta, hogy az intézkedéssel azt kívánta elérni, hogy a polgármesteri hivatal kollégái kérelmező hivatali ügyeit ugyanolyan gördülékenyen intézzék, mint másokét. A füzetbe az első bejegyzésre 2009. november 2-án került sor, eljárás alá vont álláspontja szerint kérelmező a nyilvántartás vezetésében tevékenyen részt vett, mivel maga fejlécezte és vonalazta meg a füzetet.

Az érdemi nyilatkozat szerint dr. Szabó Péter aljegyző 2009. november 20-án kelt és 2009. november 24-én Polgármesterhez érkezett levelében jelezte, hogy kérelmezővel szemben

bevezetett intézkedés törvényességi szempontból aggályos. A Polgármester nyilatkozata szerint – az aljegyző észrevétele után – 2009. november 24-én a füzetet visszakérte a portaszolgálattól és ezt követően abba bejegyzés nem történt.

Érdemi nyilatkozatában a Polgármester előadta, hogy a bevezetett intézkedés célja kérelmező érdekeinek védelme volt, azért, hogy megakadályozza, hogy a Polgármesteri hivatal ügyintézői esetlegesen hátrányosan megkülönböztessék kérelmezőt, és ügyeinek intézést hátráltassák, lassítsák.

Eljárás alá vont érdemi nyilatkozatához csatolta az „A. B. látogatásai a PM Hivatalban” címkével ellátott füzet másolatát, valamint az aljegyzőnek címzett 2009. november 2-án kelt átiratot, melynek 2. pontja szerint: „*A. B. a Polgármesteri Hivatalban csak hivatalos ügyeinek intézésére keresheti fel a köztisztviselőket (munkavállalókat), úgy, mint bárki más városi polgár. Kértem A. B. látogatásai időpontjának, témájának és ügyintézőjének nyilvántartásba vételét, és erről hetente tájékoztató jelentést. A feladat végrehajtásának azonnali elrendelése elmaradt. Kérdés, azóta megtörtént-e?*”

A hatóság az érdemi nyilatkozatot 2010. március 17-én megküldte kérelmezőnek, aki 2010. március 25-én úgy nyilatkozott, hogy álláspontja szerint azon indok, melyet eljárás alá vont érdemi nyilatkozatában előadott látogatásainak füzetbe történő regisztrációja kapcsán valótlannak tartott. Kérelmező előadta, hogy a füzetben regisztrált látogatásainak mindegyike hivatalos ügyintézés (pénzbevitel, hivatalos bejelentés, testületi ülésen hallgatóságként részvétel, kuratóriumi ülésen tagként részvétel) céljából történt. Ezen ügyek egyike sem igényelte az eljárás alá vont nyilatkozatában – az intézkedés céljaként – megjelölt ügyintézés gyorsítását.

Kérelmező nyilatkozatában előadta továbbá, hogy a regisztrációban való közreműködés annyiban felel meg a valóságnak, hogy az ügyfélszolgálatot teljesítő kolléga útmutatás híján nem tudta megnyitni a füzetet, és ehhez nyújtott kérelmező – felháborodva – segítséget.

A kérelem az alábbiak szerint alapos.

A Magyar Köztársaság Alkotmányáról szóló 1949. évi XX. Törvény (továbbiakban: Alkotmány) 70/A. § (1) bekezdése szerint „a Magyar Köztársaság biztosítja a területén tartózkodó minden személy számára az emberi, illetve az állampolgári jogokat, bármely megkülönböztetés, nevezetesen faj, szín, nem, nyelv, vallás, politikai vagy más vélemény, nemzeti vagy társadalmi származás, vagyoni, születési vagy egyéb helyzet szerinti különbségtétel nélkül”.

Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (Ebkvtv.) alapján a hatóság az egyenlő bánásmód követelményének megsértése miatti ügyekben jár el. Az Ebkvtv. 4.§.b) pontja szerint az egyenlő bánásmód követelményét a helyi és kisebbségi önkormányzatok, ezek szervei jogviszonyaik létesítése során, jogviszonyaikban, eljárásaik és intézkedéseik során kötelesek megtartani.

A helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény 9. § (2) bekezdése szerint az önkormányzati feladatokat a képviselő-testület és *szervei: a polgármester, a képviselő-testület bizottságai, a részönkormányzat testülete, a képviselő-testület hivatala látják el.*

Fentiek alapján a polgármester, mint az önkormányzat szerve jogviszonyai létesítése során, jogviszonyaiban, eljárásai és intézkedései során köteles megtartani az egyenlő bánásmód követelményét.

Az egyenlő bánásmód követelménye abban az esetben sérül, ha valakit vagy valamely csoportot valamely tulajdonsága - Ebkvtv. 8.§ - miatt (pl. nem, életkor, családi, egészségi állapot, vallási, világnézeti meggyőződés, politikai vagy más vélemény, anyanyelv, nemzeti vagy etnikai

kisebbséghez tartozás, fogyatékoság, egyéb helyzet stb.) más, vele összehasonlítható helyzetben lévő személyhez vagy csoporthoz képest részesítenek kedvezőtlenebb bánásmódban.

A közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (Ket.) 1.§ (2) bekezdése szerint a közigazgatási hatóság a hatáskörének gyakorlásával nem élhet vissza, hatásköre gyakorlása során a szakszerűség, az egyszerűség és az ügyféllel való együttműködés követelményeinek megfelelően köteles eljárni.

A Ket 2. § (2) bekezdése szerint a közigazgatási hatósági eljárásban tilos minden olyan különbségtétel, kizárás vagy korlátozás, amelynek célja vagy következménye a törvény előtti egyenlő bánásmód megsértése, az ügyfél és az eljárás egyéb résztvevője e törvényben biztosított jogának csorbítása. Az eljárás során az egyenlő bánásmód követelményét meg kell tartani.

A hatóság a rendelkezésére álló bizonyítékok alapján megállapította, hogy A. B-t az Ebktv. 8.§ t) pontjában foglalt tulajdonsága (a város korábbi polgármestere) miatt közvetlen hátrányos megkülönböztetés érte Dombóvár Város Polgármesteri Hivatalában, mivel a Polgármesteri Hivatal épületbe történő belépéséről eljárás alá vont utasítása alapján regisztrációt vezettek, ellentétben, a Polgármesteri Hivatalban hivatalos ügyeit intézni kívánó többi személlyel szemben.

Ebktv. 7. § (1) bekezdése szerint az egyenlő bánásmód követelményének megsértését jelenti - különösen a III. fejezetben meghatározottak szerint - a közvetlen hátrányos megkülönböztetés, a közvetett hátrányos megkülönböztetés, a zaklatás, a jogellenes elkülönítés, a megtorlás, valamint az ezekre adott utasítás.

A közvetlen hátrányos megkülönböztetés valamely rendelkezés eredményeként, annak következtében jön létre. A releváns nemzetközi egyezmények értelmében diszkriminációhoz nem csupán az e célból kifejtett magatartás, hanem az azt eredményező magatartás is vezethet. Diszkriminatív lehet tehát egy rendelkezés akkor is, ha hatása diszkriminatív. Fentiek alapján tehát eljárás alá vont regisztrációt elrendelő utasításának hatása volt diszkriminatív.

A kérelmező nyilatkozata alapján nem csak saját hivatalos ügyeinek intézése céljából kereste fel a Polgármesteri Hivatalt, hanem a közügyekben történő részvétel céljából is. A közügyekben való részvétel alapvető állampolgári jog, az levezethető a véleménynyilvánítás szabadságát garantáló alkotmányos alapjogból (Alkotmány 61. §). A Polgármester a sérelmezett rendelkezésével a kérelmezőt alapjoga gyakorlásában korlátozta önkényesen. Fentiekre tekintettel az eljárás alá vontnak az Ebktv. 7. § (2) bekezdés a) pontja szerinti kimentési kötelezettsége állt fenn. E szerint csak az olyan magatartás, intézkedés, feltétel, mulasztás, utasítás vagy gyakorlat (a továbbiakban együtt: rendelkezés) nem sérti az egyenlő bánásmód követelményét, amely a hátrányt szenvedő fél alapvető jogát másik alapvető jog érvényesülése érdekében, elkerülhetetlen esetben korlátozza, feltéve, hogy a korlátozás a cél elérésére alkalmas és azzal arányos.

A hatóság eljárás alá vont intézkedését kérelmezővel szemben indokolatlan különbségtételnek, korlátozásnak értékelte, és nem fogadta el eljárás alá vont Ebktv. 7.§ (2) bekezdés a) pontjára alapított kimentését, mely szerint a sérelmezett intézkedés célja, éppen kérelmező érdekeinek védelmében történt, azért hogy megakadályozzák kérelmező hivatalos ügyeiben az ügyintézési határidő indokolatlan elhúzását.

A hatóság álláspontja szerint a Polgármester rendelkezése nem volt alkalmas a cél elérésére, nevezetesen, hogy Dombóvár Város Polgármesteri Hivatalának ügyintézői, a kérelmező ügyeit ugyanolyan gördülékenyen, gyorsan intézzék, mint más ügyfelekét.

Kérelmező nyilatkozata, valamint a becsatolt dokumentumok arról tanúskodnak, hogy kérelmező, nem döntést igénylő hatósági ügyekben kereste fel a Polgármesteri Hivatalt, hanem többek között pénzbefizetés, képviselő-testületi ülésen hallgatóság, kuratóriumi ülésen tagként való részvétel céljából kívánt bemenni a Polgármesteri Hivatal épületébe.

A hatóság megjegyzi, hogy amennyiben kérelmező, döntést igénylő hatósági ügyekben kereste volna fel a hivatalt, akkor sem lehetne a cél elérésére alkalmas intézkedésnek tekinteni annak regisztrálását, hogy kérelmező mikor, milyen ügyben a hivatal mely munkatársát kereste fel. Általánosságban véve a közigazgatási szervek iratkezelési szabályzatának rendelkeznie kell a beérkező kérelmek hivatali útjáról, melynek egyik eleme, annak regisztrálása, hogy a kérelem mikor érkezett a hivatalba, ezen időpont egyben az ügyintézési határidő kezdetét is jelzi. Az ügyintézési határidő kezdő időpontjához tehát eljárás alá vont más egyéb eszközökkel is hozzájuthatott volna.

Az ügyintézési határidő elhúzóadásának megakadályozására a kérelmezővel szemben bevezetett módszer nem volt alkalmas. A jogalkotó éppen az ilyen esetek megelőzése miatt iktatta törvénybe 2009. október 1-jétől az ügyintézési határidő túllépésének szankcionálását.

A Ket. 33/A. § (1) bekezdése alapján ha a hatóság a rá irányadó ügyintézési határidőt az ügyfélnek és az eljárás egyéb résztvevőjének fel nem róható okból túllépi, köteles az ügyfél által az eljárás lefolytatásáért megfizetett illetéknek vagy díjnak megfelelő összeget, ha pedig az ügyintézés időtartama meghaladja az irányadó ügyintézési határidő kétszeresét, az első fokú eljárás megindítására irányuló kérelmet benyújtó ügyfél által megfizetett illetéknek vagy díjnak megfelelő összeg kétszeresét az ügyfél részére visszafizetni.

Becsatolt iratok alapján – különös tekintettel eljárás alá vont aljegyzőnek címzett 2009. november 2-án kelt átiratának fentebb idézett 2. pontjára – a hatóság megállapította, kérelmező védett tulajdonsága ok-okozati összefüggésben állt a kérelemben megjelölt sérelemmel. Eljárás alá vont intézkedésével - mely alapján kérelmezőnek a Polgármesteri Hivatal épületébe történő belépéskor egy erre rendszeresített füzetben fel kellett tüntetnie érkezésének távozásának időpontját, megjelenésének célját - megsértette az egyenlő bánásmód követelményét, kérelmező védett tulajdonságával összefüggésben, azaz kérelmező kedvezőtlenebb bánásmódban részesült, mint amelyben más összehasonlítható helyzetben lévő személy részesült – és így megvalósult az Ebktv. 8.§ t) pontjában rögzített közvetlen hátrányos megkülönböztetés.

Mindezekre tekintettel a hatóság megállapította, hogy Patay Vilmos megsértette kérelmezővel szemben az egyenlő bánásmód követelményét.

A szankció megállapítása körében a jogsértő magatartás megállapításán, illetőleg a jogsértő magatartás további folytatásától való eltiltáson túl az Ebktv. 16.§ (1) bekezdés c) pontjának alkalmazásáról – határozat nyilvánosságra hozatala – döntött, figyelembe véve az eljárás alá vont nyilatkozatát, intézkedése súlyosságát, továbbá azt, hogy más hasonló esetben a megelőzéshez és visszatartó hatáshoz fűződő célok csak a határozat nyilvános közzétételével érhetők el. A történetekért a város polgármesterét különös felelősség terheli, ezért a hatóság fontosnak ítélte, hogy döntése a helyi nyilvánosság számára is megismerhetővé váljék, valamint a hasonló helyzetek megelőzése érdekében a határozat a szélesebb nyilvánosságot jelentő Egyenlő Bánásmód Hatóság honlapján is hozzáférhető legyen.

Az Ebktv. 16. § (2) bekezdése alapján az (1) bekezdésben meghatározott jogkövetkezményeket az eset összes körülményeire – így különösen az érintettek körére, a sérelem következményeire, a jogsértő állapot időtartamára tekintettel kell meghatározni. A hatóság a szankció megállapításakor értékelte azt, hogy a megállapított jogsértés összesen három héten keresztül zajlott, majd ezt követően az eljárás alá vont önkéntesen – aljegyző törvényességi jelzése után – az intézkedést visszavonta, ezért bírság kiszabására nem került sor

A Ket. 154.§ (1) bekezdés b) pontja alapján a hatóság az eljárás alá vont polgármestert – a rendelkező részben leírtak szerint – kötelezte az eljárási költségek (postai küldemények költsége) viselésére.

A hatóság az ügyben tárgyalást nem tartott, mivel a becsatolt iratanyagok, nyilatkozatok, kimutatások, és a vonatkozó jogszabályok alapján az ügyben megalapozott döntést lehetett hozni.

Az Egyenlő Bánásmód Hatóságról és eljárásának részletes szabályairól szóló 362/2004. (XII. 26.) Korm. rendelet 9. § (2) bekezdés b) pontja alapján a hatóság a tárgyalás tartását mellőzheti, ha az ügy ténybeli és jogi megítélése egyszerű és annak eldöntésére az iratok alapján mód van.

A határozatot az Ebktv. 15. § (1) bekezdés *a)* pontjában biztosított hatáskörömben eljárva hoztam meg.

A közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény 72. § (1) bekezdés *ee)* pontja alapján tájékoztatom, hogy az ügyintézési határidő leteltének napja 2010. május 12.

A határozat elleni fellebbezést az Ebktv. 17.§ (1) bekezdése zárja ki. A határozat bírósági felülvizsgálatát az Ebktv. 17. § (3) bekezdése, valamint Ket. 98. § (3) bekezdése és 109. § (2) bekezdése biztosítja.

Budapest, 2010. április 19.

Dr. Demeter Judit
Elnök SK